

Årsberättelse 2021 för Liberalerna Danderyd

Godkänd av styrelsen den 19 januari 2022

Det liberala året 2021 i Danderyd

År 2021 präglades för Liberalerna Danderyd av tre ting.

Den första, Coronaepidemin, låg helt utanför föreningens påverkansmöjlighet men påverkade starkt möjligheterna till normalt opinionsarbete och än mer normal mötesverksamhet som - med alla dess begränsningar - blev nästan helt digital

Den andra, diskussion och beslut om partiets allmänna inriktning vid valet 2022, betydde att den fortgående diskussionen - på riksplanet, i föreningen och i medierna - fortsatte.

Det gällde, allra främst inom liberalernas väljarkår, effekterna, av utomstående betecknade som defekterna, av först stödet till regeringsbildningen genom 2019 års 73-punktsprogram mellan Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet, benämnt Januariavtalet, och sedan partirådsbeslutet den 28 mars 2021 om att söka mandat för att medverka till en "borgerlig regering" efter valet 2022.

Resultatet blev fortsatt diskussioner gränsade till partisplittring om partiets vägväl i regeringsfrågan efter valet 2022.

Det gällde inom partistyreelse, riksdagsgrupp, länsförbund och föreningen. Resultatet blev att opinionsstödet för partiet fortsatte att, enligt samtliga publika opinionsmätare, vara mycket lågt och gjorde det svårt för partiet att uppfattas som relevant av väljarna. Det betydde i sin tur fortsatta problem att nå ut med sakfrågor.

Den opinionsbildning kring grundläggande liberala värden som liberalerna så väl behöver uteblev dessvärre därmed, trots många offentliga initiativ från partiledaren, partiledningen och andra ledande företrädare.

Den tredje, lokalt betydelsefulla, kan indelas i tre delar,

A *Ordförandeskiftet* i föreningen vid det symptomatiskt för tiden digitalt avhållna årsmötet den 25 februari, då **Maarit Nordmark** efterträdde **Fredrik Palmquist**,

B *Att vid ett medlemsmöte* den 16 november beslutades om den kandidatlista som föreningen går till val med den 11 september 2022 i kommunfullmäktigevalet, toppad av **Birgitta Lindgren**, **Annika Linde** och **Fredrik Pallin**. (Vid andra möten under hösten 2021 fastställdes riksdagskandidatlista för Stockholms län och Regionfullmäktigekandidatlista för Roslagens landstingsvalkrets.)

C *Att Liberalerna* efter det i Danderyd ekonomiskt kommunalt usla året 2019 inför 2020 och 2021 medverkade till att Danderyds kommuns ekonomi åter kom i balans utan de dramatiska kvalitetssänkningar inom skolan, vården, omsorgen, fritids- och kulturlivet, miljöområdet och den annars av utomstående ofta

kritiserade administrationen, vilka alla annars hotat av den ansvarslösa oppositionspolitiken i kommunen under ledning av Danderydscentern, men även utgiftsglada socialdemokraterna, sverigedemokraterna och det även pratglada miljöpartiet, blivit verklighet.

Det kan noteras att Danderydscentern flitigt marknadsför sig i lokala **Mitt i Danderyd** med stöd av de intäktsförstärkningar partiet röstat mot i fullmäktige men sedan skamlöst använder sig av för att finansiera de stora utgiftsökningar som partiet föreslår på område efter område via motioner.

Coronaepidemin

De på alla samhällsområden genomgripande smittskyddsåtgärderna mot Covid-19 (*Corona virus disease*), en pandemi som drabbade hela världen - Sverige och Danderyd inte undantagna - gjorde att normal politik med de höga ambitioner som kännetecknar Liberalerna Danderyd under 2021 inte kunde genomföras.

Coronaepidemin, vid 2020 års början okänd och oförutsedd först till existens och sedan omfattning, var under 2021 det överallt, som vanligt vid sidan av vädret, dominerande samtalsämnet människor emellan men även i medierna och mellan politiker.

Liksom gällde under 2020 förelåg ingen brist på självutnämnda medicinskt viruskunniga amatöre experter om vad som borde göras - och helst borde ha gjorts tidigare (eller inte alls).

Hur detta resulterade i att antalet beslutsfattare i riksdagen, Region Stockholm och Danderyd kommunfullmäktige påverkades, redogörs för längre fram.

Medierapporteringen

Mediernas sjukvårdsrapportering var under 2021 rekordstor och Sveriges nästan mest kände person blev statsepidemiologen **Anders Tegnell**. Hans företrädare, Liberalernas regionledamot från Danderyd **Annika Linde**, var liksom under 2021 flitigt anlita sakkunnig i pandemihantering i flera medier och blev en av landets mest respekterade pandemikommentatorer.

Vaccinationen

De anti-covid-19-vaccin - främst Pfizers, Modernas och AstraZenecas - som under resten av 2021 användes i miljarder doser, fanns ännu vid årsskiftet 2020/2021 inte tillgängliga i Sverige, mer än i mycket, mycket begränsad omfattning.

Utvecklingen av olika vaccin, liksom hur många som i Sverige och övriga Europa fick möjlighet att erhålla detta skydd i först två, sedan tre doser, tillhör de verkligt stora händelserna under 2021.

Att tillgängligheten i hela världen sedan var mycket skiftande och orättvis, döljer inte det faktum att covid-19-epidemin kunde hanteras och verkningarna begränsas på ett helt annat sätt än vid tidigare pandemier, främst spanska sjukan 1918-20 som krävde nära 40.000 svenskars liv, nära 1 procent av befolkningen, mot ungefär 0,1 procent av 2020 års antal folkbokförda i Sverige.

Coronakommissionen

Vilka återverkningar 2020 års pandemi kan få på sikt är omöjligt att veta, medicinskt, hälsomässigt, demografiskt och ekonomiskt. Regeringen tillsatte efter krav från flera andra partier en "Coronakommission" som med snäv tidsram skulle klarlägga främst vilka åtgärder som vidtagits och uteblivit på nationell nivå.

Huruvida det är klokt att tillsätta en sådan utredning innan återverkningarna på många plan kunnat märkas, mätas och utvärderas, gick det olika åsikter om.

Politiskt ansvar utkrävdes, frågor ställdes - men kanske fanns inga svar.

Demokratiska återverkningar

Sedan det från mars 2020 blivit tydligt att all politisk mötesverksamhet påverkades i grunden, på riksnivå, regionalt och lokalt, gällde detta i hög grad även Liberalerna Danderyd.

Liberalernas i Danderyd årsmöte 2021 genomfördes digitalt, likaså alla styrelsemöten dessutom under året utom de sista.

Dessbättre kunde ett medlemsmöte, för fastställande av kandidatlistan till fullmäktigevalet den 11 september 2022, genomföras med personlig närvaro den 16 november i Banérsalen, Djursholms slott.

Inga andra föreningsmöten ägde rum med personlig närvaro. Zoom och Teams blev välkända begrepp hos alla aktiva medlemmar

Många enskilda drabbades, låt vara olika hårt och på olika sätt, men årsrika var troligen särskilt hårt drabbade, både av smittorisken och påtvingad isolering men därtill i alltför många fall också av bristande teknisk tillgång och kunskap att medverka digitalt.

Denna åldersskiljande verklighet måste räknas in bland de demokratiska tillkortakommanden som pandemin åstadkom. Omvänt kan göras gällande att om inte Covid-19 tvingat fram ny digital kunskap hos också många årsrika, skulle digitaliseringen i vårt land varit mindre utbredd.

Parlamentariska följder

Riksdagspartierna beslutade (se ovan) redan 2020 att reducera antalet beslutande vid voteringar i Riksdagen från 349 till 55, varav tre liberaler.

Motsvarande åtgärd vidtogs i Region Stockholm, 149 beslutsfattande ledamöter blev 85 varav fyra liberaler.

I Danderyd blev däremot fullmäktigemötena enbart digitala, legalt eller ej.

Det innebar fortsatt att samtliga 45 valda var beslutsfattare. (Vid valet 2022 väljs 51 ledamöter enligt gällande vallag, sedan 1971 har antalet varit 45, från valet 1973 med ersättare.)

Försöken att skapa en mer "smittsäker" ordning i möteslokalen, med fullständigt stöd av Liberalernas fullmäktigegrupp, strandade på motstånd från Danderydscentern, vara gruppledares oförmåga att träffa svåra beslut omöjliggjorde samma ordning som i Riksdagen och Regionen, där centern stått bakom nyordningen.

Danderydscentern kom ensamt att motsätta sig att antalet ledamöter reducerades, detta trots att röststyrkan mellan partierna inte skulle påverkas.

Hemarbete, hemmasittande och digital kommunikation blev dock i övrigt den vanliga sammanträdesformen i Danderyd som i många andra, även offentliga, sammanhang.

Danderyds kommunfullmäktiges sammanträden, som sedan 1971 har hållits i Banérsalen i Djursholms slott med - undantag för att budgetsammanträdes tvådagarsmöte under ett antal år hölls i numera rivna Danderyds församlings möteslokaler (belägna på västra sidan av E18) - blev alltså i huvudsak digitala. om möjligt än mer onjutbara för utomstående än dess vanliga utformning.

I november, när det Kommunbiblioteket i Danderyd (Mörby centrum) stod färdigt, flyttade fullmäktigesammanträdena, med början de två

budgetfullmäktigedagarna 8 och 11 november och fortsättning den 13 december, till Mörby Centrum.

Den officiella fullmäktigesammanträdesadressen är numera Mörby centrum, Torget.

Ordförandeskifte och verksamhet

Vid årsmötet den 25 februari, efterträddes kommunfullmäktiges andre vice ordförande **Fredrik Palmquist**, Djursholm, som föreningsordförande av **Maarit Nordmark**, Danderyd, tidigare med många år i fullmäktige, i kommunstyrelsen och sedan början av innevarande mandatperiod första vice ordförande i byggnadsnämnden utöver att ha åter blivit ersättare i fullmäktige.

Den nyvalda ordföranden fick omgående hantera epidemins plågsamma återverkningar. Det betydde att sedvanlig planerings-, styrelse- och mötesverksamhet måste ske digitalt.

Ordföranden prioriterade omgående att rikta in sig på valet 2022 med olika organisationsförändringar, främst tre arbetsgrupper med valförberedande uppdrag.

Sedan den förra styrelsen 2020 utsett **Peter Dörlich**, Enebyberg, till Valledare 2022, avsåg han sig vid styrelsemötet den 4 maj uppdraget.

Peter Dörlich beslutade i december 2021 att lämna föreningen och engagerade sig i konkurrerande **Nya Danderydspartiet** där han blev dess ordförande.

Styrelsen utsåg vid sitt möte den 21 juni **Fredrik Pallin**, Enebyberg, till ny Valledare 2022.

Styrelsens sammansättning och övriga förtroendevalda framgår av bilaga.

Hur uteblivna möten drabbar politiska arbetet

Frånvaron av personliga möten mellan oftast viljestarka människor som söker sig till politisk verksamhet är – det var en av 2020 års liksom är 2021 års obestridda erfarenheter – till förfång för varje förening men i synnerhet för en helt idéburen förening som *Liberalerna Danderyd*.

I denna är det idéer, debatt och diskussion som utgör kärnan i medlemmarnas intresse att delta i verksamheten.

Pandemin har drabbat många och på olika sätt, men även demokratins kärna: möten mellan människor och åsikter försvåras och försvagas.

Att detta inte uppmärksammas mer medialt tillhör vår tids tillkortakommanden. Partier utan medlemmar har föga värde, särskilt för de många som väljer – det får man göra – att stå utanför men icke drar sig för att kräva mycket av partierna och dess tämligen få samhällsengagerade medlemmar, offrande mycken tid för samhällets och enskilda välfärd.

Under ledning av valledaren **Peter Dörlich** anordnades under 2021 en rad digitala möten under PUB- och andra rubriker. Vid olika tillfällen medverkade även riksdagsledamöterna **Johan Pehrson**, Örebro, **Mats Persson**, Lund, och partiordföranden **Nyamko Sabuni**.

Inför partirådet 28 mars genomförde Länsförbundet, företrätt av riksdagsledamöten och förste vice ordföranden **Joar Forssell** och arbetsutskottsordföranden **Monica Brohede Tellström**, samtal om hur Länsförbundet skulle ställa sig i Vägvalet med föreningarna i Stockholms län. I samrådet med Danderyd deltog föreningens **presidium** och **sekreterare**.

Vid ett digitalt möte deltog även företrädare från Lidingöföreningen, bland annat blivande Regionrådet **Amelie Tarschys**.

Den kommunala ekonomiska verkligheten

I Danderyd kom den bistra kommunalekonomiska verklighet som uppdagades efter valet 2018 att prägla de förtroendevaldas möjligheter att utöva vanlig politisk verksamhet under 2019 och 2020.

Liberalerna tog i samband med den stora utdebiteringshöjning som beslutades av fullmäktige i 2019 för 2020 ett stort ansvar för att minimera de kommunalt ekonomiska och andra styr- och in-formationsproblem som blivit tydliga 2019.

Det tydligaste uttrycket för detta var inför 2020 höjningen av den kommunala utdebiteringen med hela 1:40 kr/skattekrona (beskattningsbar inkomst). Utdebiteringen kunde inför 2021 sänkas med symboliska 20 öre, inför 2022 med mer substantiella 40 öre.

Utrymmet under denna betingelse för politiskt reformivrande och reformtänkande reducerades genom tidigare försummelser, men har - inte minst genom Liberalernas förutseende agerande - kunnat reduceras till 80 öres skattehöjning under mandatperioden.

Låt det stå klart att detta inte skall ses som en framgång, men i stark kontrast till de lokala krisdemokraternas utlovade sänkning av kommunalskatten 2019-2022 med 1 krona och likaledes lokala moderata samlingspartiets löfte i samma riktning, dock utan att partiet kron- eller öressatt sina sänkingsambitioner.

Liberalerna lovade inte 2018 att kunna sänka kommunalskatten eller avgifter. Partiets insiktsfulla realism kom dock till korta mot kristdemokraternas och Danderydscenterns ohöljda ekonomiska opportunistiska valrörelsen 2018.

Det är synd att inte väljarna ges möjlighet att korrekt utvärdera partiernas vallöften eller ambitioner.

Nya kostnader, sjunkande skattekraft men än mer oro

Utöver de personliga påfrestningar i Danderyd som blev resultatet av många stängningsbeslut som gällde skolor och andra kommunalt administrerade och finansierade verksamheter tillkom från 2020

dels oförutsedda kostnader,

dels sjunkande skatteunderlag genom att inte minst många företag, t.ex. restauranger och butiker i Danderyd, drabbades av sänkt omsättning.

Dessutom ökade den registrerade arbetslösheten, normalt i Danderyd under eller kring 1 procent, till det tredubbla på kort tid, detta samtidigt som många enskilda företagare och anställda fick vidkännas bortfall av skattepliktiga intäkter och i vissa fall blev föremål för kommunalt försörjningsstöd.

Denna snabba förändring kom att påverka den kommunala ekonomin i Danderyd främst under 2020 men även 2021 jämfört med antaganden om ekonomisk tillväxt som presenteras före epidemins utbrott och utgör grunden för intäktsberäkningar av Kommunstyrelse och Kommunfullmäktige.

Återverkningar kan spåras även under det tidiga 2022 då epidemin tagit ny fart och orsakat oförutsedda sjukskrivningar på många arbetsplatser, särskild allvarligt inom vården.

Hanteringen av pandemin i Danderyd

Det är styrelsens uppfattning att de påfrestningar som Covid-19-pandemin åstadkommit för Danderyds kommun och dess invånare hanterats väl av kommunens förtopendevalda, ledande tjänstemän och kommunens administration.

Den tidigast uppmärksammade bristen 2020 på skyddsutrustning inom alla vårdinstitutioner, från lasarett till särskilda boenden, var skriande. Det gällde alla kommuner och regioner i Sverige.

Genom snabbhet och goda initiativ kunde dock de flesta fall av hotande brister avhjälpas i Danderyd. Bristerna kvarstår på sina håll men utgör knappast något problem i Danderyd, vilket dock inte utgör någon garanti för framtiden.

Under våren 2020 trädde kommunstyrelsens krisledningsnämnd i funktion vid något tillfälle, på tillskyndan från *Liberalerna Danderyd*.

Att det i svåra tider finns kommunal beslutskompetens och beslutskraft, visade sig vara betydelsefullt för att tilltron till kommunen som bevarare av välfärden även i en påfrestande tid skulle bestå.

Statens kostnadsansvar

De statliga kostnadsersättningar som efter hand infördes, gällande kommuner, regioner, företag, organisationer och kulturarbetare, utvecklades 2021 och kom till allmän kännedom via otaliga presskonferenser i regeringens regi med löften om nya eller förlängda bidragspaket.

Alla dessa bidragsformer, med inte alltid lättillgängliga ansökningsbestämmelser, kunde bara delvis - och dessutom i efterhand - kompensera intäktsbortfall, dito oförutsedda kostnadshöjningar. På denna punkt råder ingen skillnad mellan Danderyd och landets övriga 289 kommuner.

Bristen på förutseende och administrativ planering på nationell nivå är för alla uppenbar.

Det sägs, möjligen skämtsamt, att alla myndigheter var påverkade, undantaget Skatteverket, helt datoriserat och opåverkat av verkligheten.

På samma sätt som staten vältrat över kostnader för invandring och flyktingmottagning efter 2015 på kommunerna, hamnade även Danderyds kommun i en ny ekonomisk situation då pandemin bredde ut sig.

Det är lätt att glömma, att varje ny kommunal utgift till slut måste finansieras. Dessvärre finns ingen annan finansiär än skattebetalarna, även om pengarna tar olika vägar via statliga beslut.

Inte ens EU-bidrag kommer från himlen utan från våra plånböcker.

Liksom 2020 vill *Liberalerna Danderyd* påtala att verkningarna av stängda bad och gymnastikhallar är svårsmätbara på kort sikt men kan på längre sikt, bland annat genom sjunkande simkunnighet, få stora återverkningar.

Oroande rapporter om minskad fysisk aktivitet bland unga finns vidare på nationell nivå, man kan förmoda att Danderyd inte är något undantag.

Förbindelserna till Tranholmen - och utlagda bron

Ett kanske ringa men viktigt smittskyddsbeslut kom från tekniska nämnden 2020 som sedan 2015 leds av kommunalrådet Bengt Sylan.

Det gällde att "vinterbron" - en pontonbro mellan Tranholmen och Svanholmen i Stocksund - skulle ligga kvar efter den 30 april 2020 fram till skolavslutningen 2020. Därigenom slapp skolungdomar och även medföljande föräldrar trängas på den skol-båt som annars sedan flera år skeppar elever till och från Tran-holmen.

Pontonbron lades åter på plats vid höstterminens början av samma skäl, att minska trängsel och smittorisker.

Under 2021 kom motsvarande ordning att gälla.

Liberalerna Danderyd har starkt stöttat denna smittskyddsåtgärd.

Liberalerna Danderyds stadgar från 1994

Under 2021 förekom inga stadgeändringar i 1994 års stadgar för *Liberalerna Danderyd*.

Årsmötet 2019 hade däremot enligt styrelsens förslag beslutat om några stadgejusteringar. Ändringarna var en följd av att landsmötet 2017 beslutade om normalstadgar för lokalföreningar från 1 januari 2019. Justeringarna påverkade inte föreningens politik, ekonomi eller organisation.

Den 31 december 2021 gällande föreningsstadga medföljer (bilaga 1).

Medlemsavgiften i Danderyd

Landsmötet 2017 beslutade att medlemsavgiften i Liberalerna skall vara densamma i hela landet. Detta gäller från 1 januari 2018 och återspeglas i föreningens stadgar där beslut om medlemsavgift har utgått.

Avgiften för 2022 fastställdes av landsmötet i Linköping 19-21 november 2021.

För 2021 gällde att av medlemsavgiften på 200 kr tillfaller 100 kr riksorganisationen, 50 kr länsförbundet och 50 kr lokalavdelningen.

Medlemmar i ungdomsförbundet har reducerad medlemsavgift.

Också för 2021 gäller att medlemsavgiften är 200 kr.

Antalet medlemmar i föreningen var vid årsslutet 2021 119 (preliminär uppgift).

Från länsförbundet erhöles den 6 december 4.588 kr i medlemsavgifter för 2021, efter avräkning av avgifterna till riksorganisationen och länsförbundet.

Föreningens juridiska beteckning

Föreningen erhöill den 4 juli 1975 organisationsnummer, 816400-3181.

Liberalerna Danderyd är därmed juridiskt registrerad som "ideell organisation inom politiksfären".

Skatteverket bekräftar varje år organisationsnumret genom att kräva in uppgifter om föreningens ekonomi vilket ombesörjs av styrelsens kassör. Om politik bryr sig inte ämbetsverket.

Enligt besked från Skatteverket i slutet av 2021 uppgick den debiterade skatten för föreningen under 2020 till noll kronor, samma belopp som 1975-2019.

Årsmöte och styrelse

Liberalernas årsmöte hölls digitalt. Medlemmarna valde enligt valberedningens förslag **Gunnar André**n till mötesordförande och **Margareta Sandell** till mötessekreterare.

Till föreningsordförande valdes **Maarit Nordmark** efter **Fredrik Palmquist** som avböjt återval i brist på tid.

Valberedningens sammankallande **Ulla Löwenhielm** anmälde att valberedningen förutsatte att styrelsen skulle adjungera viktiga kommunala förtroendevalda.

Årsmötet följde sedan utan ändring valberedningens förslag, dock att en fjortonde plats i styrelsen vakantsattes på förslag av mötesordföranden och mötessekreteraren.

Efter konstituering 2 mars fick styrelsen denna sammansättning:

Ordförande: **Maarit Nordmark**, Danderyd

Förste vice ordförande: **Rolf Lundgren**, Djursholm

Andra vice ordförande: **Sarah Razavi**, Danderyd

Sekreterare, kassör och arkivarie: **Gunnar André**n, Stocksund

Ledamot: **Jan Backman**, Danderyd
Ledamot: **Peter Dörlich**, Enebyberg
Ledamot: **Annika Linde**, Danderyd
Ledamot: **Birgitta Lindgren**, Enebyberg
Ledamot: **Ulla Löwenhielm**, Djursholm
Ledamot: **Fredrik Pallin**, Enebyberg
Ledamot: **Ulrika Sunnanstaf**, Danderyd
Ledamot: **Elvy Svennerstål**, Stocksund
Ledamot: **Bengt Sylvan**, Enebyberg
Ledamot: **Mikael Sörberg**, Enebyberg
Ledamot: En vakantsatt av årsmötet

Ständigt adjungerad:

Monica Renstig, ordf. utbildningsnämnden, tidigare första vice ordförande

LUF har under året inte varit haft företrädare i föreningens styrelse.

Det noteras att **Peter Dörlich** mot slutet av året utträdde ur förningen och därmed styrelsen,

Föreningens revisorer 2021

Årsmötet valde enligt valberedningens förslag till revisorer:

Lars-Gunnar Wallin, Danderyd

Margareta Sandell, Danderyd

Som ersättare återvaldes:

Ulf Uebel, Danderyd

Torun Hegardt, Djursholm.

Medlems- och styrelsemöten

Utöver årsmötet har medlemsmöten ägt rum den 17 januari (per capsulam för beslut enligt stadgarna om dagordning och förhandlingsordning för årsmötet 2021, årsberättelse 2020, ekonomisk redogörelse 2020 och förslag till föreningsbudget 2021, 25 februari (konstituerade styrelsemöte), 2 mars (arbetsmöte), 7 april (arbetsmöte), 4 maj (arbetsmöte), 21 juni (arbetsmöte), 17 augusti (arbetsmöte), 14 september och 3 november.

Styrelsemöte har också ägt rum denna dag, 19 januari 2022. inför årsmötet 2022.

Uteblivet medlemsmöte inför Danderyds budget 2022

Anledningen till att det inte som tidigare år - undantaget 2020 - blev ett medlemsmöte om Danderyds budget 2022, var den pågående pandemin.

Inom fullmäktigegruppen och särskilt mellan kommunstyrelseledamöterna har ett omfattande samråd om kommunens skötsel och ekonomi ägt rum. Styrelsen har högsta förtroende för att fullmäktigegruppen under de omständigheter som gällt tillvaratagit liberalernas påverkansmöjligheter inför de beslutande budgetmötena 8 och 11 november men hyser förhoppning om en bredare diskussion om Danderyds ekonomi kan återupptas inom föreningen efter valet 2022.

Inga anställda, inga arvoden

Liberalerna Danderyd har inte heller under 2021 haft någon anställd.

Årsmötet 2021 fastställde styrelsearvodena till 0 kr.

Utgifterna för arvoden, löner och traktamenten summerar därför också 2021 till 0 kr.

Rik blir man inte av politiskt engagemang.

LUF-avdelningen i Norrort

År 2014 bildades en aktiv LUF-avdelning i Danderyd. Dessförinnan hade ingen fungerande FPU/LUF-avdelning funnits i Danderyd sedan 1985.

Som ofta inträffar i LUF-sammanhang sker förändringar i ungas boende, arbete och studier. Det får omedelbara konsekvenser för verksamheten.

LUF Danderyd/Täby/Norrort är inget undantag. Snabba person-förändringar inträffar,

Kontaktperson för LUF Norrort har varit **Edvin Mårtensson**, Täby.

Styrelsen för Liberalerna Danderyd noterar att LUF Norrort strävar efter att engagera unga för demokratiska och betydelsefulla samhällsfrågor, till gagn för det folkstyre som måste vinnas åter i varje generation. Pandemin 2020 har självfallet också påverkat LUF:s möjligheter att arrangera möten.

Föreningen ställer gärna föreningslokalen till LUF-avdelningens förfogande.

Danderyd skall ha en egen polisstation

Under en följd av år har Liberalerna Danderyd krävt att Danderyd åter skall få egen polisstation.

Senaste årsmötet 2020 uttalade åter detta (se **Danderydsliberalen** 2020/2, och i årsmöteshandlingarna 2020 bilaga 5).

Uttalandet tillställdes medierna samt rikspolischefen **Anders Thornberg**.

Länsförbundet och förbundsmötesombud

Till föreningens ombud vid förbundets möten valde årsmötet enligt valberedningens förslag:

Ombud: **Gunnar Andrén**
Annika Linde
Birgitta Lindgren
Fredrik Pallin
Elvy Svennerstål

Som ersättare, att kallas i ordning vid förfall, valdes:

Lars-Gunnar Wallin
Sarah Razavi
Monica Renstig
Margareta Sandell
Bengt Sylvan

Antal företrädaren, ett per påbörjat 25-tal medlemmar, har under senare år från Danderyd varit:

2021: fem ombud
2020: fem ombud
2019: sex ombud
2018: sex ombud
2017: fem ombud
2016: fem ombud
2015: fem ombud

2014: sex ombud

Kommunalpolitiska rådet 2021 i Stockholms län

Som skett sedan 2012 beslutade årsmötet 2021 att överlåta till fullmäktigegruppen att besluta om gruppens representation i kommunalpolitiska rådet i Stockholms län.

Gruppen har 2021 företrätts av kommunalrådet **Bengt Sylvan**.

Kontakt med samverkande organisationer

Årsmötet beslöt att uppdra åt styrelsen att vid behov utse företrädare i samverkande organisationer.

Beslutet gäller Liberala Kvinnor, Liberala Ungdomsförbundet, Liberala Seniorer och Liberal Mångfald och/eller andra samverkande liberala nätverk eller organisationer.

Samverkan med Studieförbundet Vuxenskolan åvilar numera Länsförbundet, en av Vuxenskolans grundorganisationer inom verksamhetsområdet.

Ulf Uebel, **Lilian Grassman** och **Birgitta Lindgren** har varit ordförande i Vuxenskolan i Stockholmsregionen. Bildning och utbildning är viktiga uppgifter för ett liberalt parti.

Valberedning och nomineringskommitté 2021

Valberedningen, för val inom föreningen (stadgarna § 5), och nomineringskommittén (§ 6), för att förbereda val av föreningens kommunala företrädare, förslås enligt stadgarna av årsmötes-presidiet.

De väljs separat men består i Danderyd sedan länge av samma valda.

Vid årsmötet föreslog presidiet följande valberedning och nomineringskommitté;

Ulla Löwenhielm (sammankallande)

Jan Backman

Sophia Metelius

Tommy Lindgren

Fredrik Palmquist

Ersättare:

Torun Hegardt

Årsmötet följde presidiets förslag.

Landsmötet 2021, nästa 2023

Ordinarie landsmöte ägde rum 19-21 november i Linköping.

Som ombud för Stockholms län ingick **Monica Renstig**, Danderyd, och som ersättare **Annika Linde**, Danderyd, båda på plats, Som ersättare återfinns även **Birgitta Lindgren**, Enebyberg.

Ordföranden i granskningsutskottet sedan 2015 Gunnar Andrén, Stocksund, var också närvarande i Linköping. Det kan noteras att han efter tre mandatperioder inte föreslagits till omval. Endast två av granskningsutskottet sju ledamöter blev omvalda. Om kritiken från utskottet mot partiets ledning utgör grunden för landsmötets beslut är svårt att avgöra.

Vid landsmötet i Linköping, som hade konkurrens med statsministerfrågan och regeringsbildningen, omvaldes **Nyamko Sabuni** till partiets ordförande, **Johan Pehrson** som partiets förste vice ordförande och nyvaldes **Fredrik Malm**,

Stockholm, som andre vice ordförande efter **Christer Nylander**, Kristianstad, som efter partirådet 2021 av sagt sig förnyat uppdrag.

Partiråd 28 mars 2021

Vid det partiråd som anordnades 28 mars, och där ingen företrädare för Danderydsföreningen fanns med bland ombuden, beslutades med siffrorna 59-31 och en nedlagd röst att bifalla majoritetens i partistyrelsens förslag till Vägval i regeringsfrågan efter valet 2022.

Beslutet var detta:

"Liberalerna 2022 går till val på en liberal reformagenda för att lösa integrationen, lyfta kunskapsresultaten i skolan och skapa framgångar i klimatomställningen.

Därför behöver Sverige en ny och borgerlig regering.

För att en sådan regering ska kunna tillträda och styra landet kan Liberalerna i sakfrågor söka samsyn med riksdagens alla partier.

Liberalernas uppdrag är fortsatt att utifrån liberala idéer ta strid för varje människas frihet att forma sitt eget liv. Vi kommer som parti inte att medverka i en regering som inte säkrar liberala grundvärden, bland annat dem som beskrivs ovan.

Det senaste decenniet har praxis i budgetprocessen förändrats och makten i finanspolitiken stegvis förskjutits till förmån för ett starkare finansutskott. Från ett läge där budgetalternativ alltid ställdes mot varandra som helheter behöver alla minoritetsregeringar framåt i växande grad och med fortsatt ansvar för de offentliga finanserna utforma politiken efter de majoritetsförhållanden som inom olika områden råder i riksdagen.

De borgerliga partier som ingår i eller står bakom en ny och borgerlig regering kommer att behöva upprätta former för hur detta bäst kan ske. En utgångspunkt för Liberalerna är att budgetpropositionerna i första hand bereds mellan dessa borgerliga partier och att vi därmed inte vill se ett budgetsamarbete, på det sätt som idag sker mellan Januaripartierna, med något ytterkantparti.

I stället söker vi en ordning där en ny borgerlig regering med bibehållen integritet förhåller sig, formar och förankrar den ekonomiska politiken efter de majoriteteter och möjligheter som parlamentariskt finns."

Danderydsliberalen

Föreningens medlemsorgan sedan 1992, **Danderydsliberalen**, kom under 2021 - trettionde årgången - ut med ett enda nummer.

Frågan är om detta är tillräckligt, särskilt vad gäller information om vad som försiggår i Danderyd och som har svårt att nå ut till icke-förtroendevalda liberala medlemmar.

Styrelsen beslutade våren 2017 att **Danderydsliberalens** utgivning skulle förändras, i huvudsak från postdistribuerad papperstidning till e-postdistribuerad digitaltidning. Fördelen skulle vara snabbhet och kostnadseffektivitet.

Styrelsen har under 2021 inte utifrån de förutsättningar som förelegat i grunden övervägt vad som skall ske med den postala distributionen. Olika meningar finns om dess värde.

Ansvarig utgivare 2021 har efter 26 februari 2021 varit ordföranden **Maarit Normark**.

Redaktör sedan starten 1992 är **Gunnar Andrén**.

För den digitala versionens redigering och distribution har fram till 2021 **Jan Backman** svarat.

Tidningens samtliga nummer sedan 1992 finns samlade i föreningslokalen.

Under det turbulenta 2021 har ingen extern utgåva av **Danderyds-liberalen** givits ut.

Liberalernas i Danderyd Hemsida

Möten, inklusive styrelse- och öppna fullmäktigegruppmöten, skall - enligt föreningens stadgar - i mån av möjlighet tillkännages på hemsidan, e-adress **www.danderyd.liberalerna.se**.

Föreningens styrelse kan emellertid konstatera att problemen med hemsidan kvarstår trots försök att förbättra aktualitet och tillgänglighet. Viss tekniska förnyelse har inträffat under 2021, dock inte i tillräcklig omfattning för att göra hemsidan intressant.

Särskilt problemen med kalendarier och personpresentationer kvarstår. Huvudansvarig är som tidigare **Gunnar Andrén**.

Styrelsen har förstärkt hemsidesredaktionen med **Sara Razavi, Rose-Marie Danielsson** och **Pontus Sunnanstaf**.

Administrationen har dock varit bristfällig, stödet från länsförbundet - om det låter sig alls mätas - är svårmatbart.

Hemsidan, som varit ett sorgebarn under många år vid varje styrelsemöte, måste undergå förbättringar. Ett aldrig tynade hopp om att detta skall kunna ske under valåret 2022 finns.

I sak: Bristen på överskådlighet och även relevans är påtaglig. Mindre tekniska förbättringar skedde från riksorganisationen under 2020 och 2021 - det handlar om ständigt nya omgörningar som knappast har lett till ökad överskådlighet eller lättillgänglighet.

Ett kvarstående problem är, vilket uttalades i klarhet i den av Gunnar Andrén ledda Granskningsrapporten till 2021 års landsmöte, ett dokument som möjligen inte mottogs med stor glädje av partiledningen, är dock att partiets riksorganisation framför allt har väljarinformation på riksnivå som mål medan länsförbund i allmänhet och kommunföreningar i synnerhet är koncentrerade på information om lokala frågor, egna initiativ, föreningens verksamhet och företrädare.

Denna svårlösliga motsättning, som tenderar att skapa mer förvirring än klarhet då man besöker www.liberalerna.se och vill till någon enskild kommun, kvarstår.

Den är svårt för en lokalförening att påverka.

Åtskilliga lokala föreningar, även i medlemsstarka i Stockholms län, har valt att skapa egna hemsidor.

Danderydsföreningen har lojalt arbetat med riksorganisationens koncept men förstår att andra föreningar väljer att presentera egna, lokalt anpassade hemsidor.

Liberalerna Danderyd på facebook

Liberalerna Danderyd är aktivt på Facebook,

dels en öppen adress, **www.facebook.com/liberalernadanderyd**,

dels en hemsida med inloggningskrav för information riktad till förtroendevalda.

Huvudansvarig har, fram till att han i december 2021 beslutade att lämna föreningen för annat lokalt parti, var **Peter Dörlich** med bland annat bistånd från **Elvy Svennerstål och Sarah Razavi**, den senare också med mycket ambitiöst ansvarstagande för Liberalerna Danderyd på forumet Instagram.

Åtskilligt material från riksdagskansliet utnyttjas för att skapa nyhets känsla. Omfattande stödjande annonsering har skett på facebook.

Under 2022 räknar styrelsen med att ta nya tag inom Facebook.

Dalstigen 1, Danderyd

Föreningslokalen. belägen på Dalstigen, har fungerat väl som samlingspunkt även under 2021 vid skilda tillfällen,

Styrelsen beslutade under hösten att genomföra en storstädning inklusive översyn av golven. Uppdraget gick till ett företag bildat 1972, en välkänd entreprenör i städbranschen, som omsätter nära 250 miljoner kr/år och enligt **Skatteverket** betalar skatt och avgifter.

Vid städningen har endast personal med arbetstillstånd i Sverige befunnit sig i Liberalernas partilokal.

Protokoll och räkenskaper och numera även liberal litteratur finns i lokalen. Arkivarie är emligt styrelsebeslut **Gunnar Andrén**.

Lokalen har fortsatt möjlighet att nyttja internetuppkoppling vid styrelse- och andra möten, men pandemin har gjort att inga digitala styrelsemöten ägt rum därifrån,

Nyckelgruppen

En nyckelgrupp, bestående av **Bengt Sylvan** och **Lars-Gunnar Wallin**, båda f.d. ordföranden i föreningen, har av styrelsen givits ansvar för att styrelseledamöter - och förutvarande ordförande - har tillgång till lokalen. Föreningen betalar ev. kostnader.

Arkivarien svarar även för att LUF-avdelningen, när den så vill, ges tillgång till föreningslokalen, dock utan att ha permanent nyckel.

Liberala samtal

För att försöka minska de negativa följderna av bristande kontakter mellan väljare oh valda genomförde Liberalerna under 2021 en omfattande intervju serie, publicerad via föreningens facebook-sida och därtill youtube.

Moderator och producent var **Peter Dörlich**.

Följande intervjuar genomfördes:

- N1 1 **Annika Linde** (24 januari)
- nr 2 **Fredrik Palmquist** (25 februari)
- Nr 3 **Elyv Svennerstål** (29 mars)
- Nr 4 **Maarit Nordmark** (18 april)
- Nr 5 **Rolf Lundgren** (22 maj)
- Nr 6 **Monica Renstig** (16 juni)
- Nr 7 **Isak Abramowicz** (17 augusti)
- Nt 8 **Fredrik Pallin** (1 september)
- Nr 9 Frågor som berör Danderydsväljarna - enkät (6 oktober)

Nr 10 **Peter Haas** (10 oktober)

Dessutom publicerades ett uttalande om Europas vikt den 9 maj av **Elvy Svennerstål**.

Liberala PUB-träffar

De interna PUB-träffar som genomfördes digitalt under ledning av **Peter Dörlichs** samlade 10-25 deltagare.

Uppskattande ord om dette initiativ från **Peter Dörlich** framkom vid skilda tillfällen i samband med de digitala pub-arna.

Översiktsplanegruppens arbete - viktigt för Danderyd

Den arbetsgrupp för att skapa intresse och kunskap kring Danderyds framtida utveckling - tillsatt av styrelsen 2018 med **Isak Abramowicz, Fredrik Pallin** och **Monica Renstig** som engagerade medlemmar - fortsatte arbetet under hela 2021.

Föreningen lämnade liksom till förra översiktsplanen (200) ett genomarbetat remissvar.

Styrelsen hölls vid flera tillfällen informerade om arbetet, som bestod av faktainsamling, diskussioner och beslutsförslag.

Styrelsen anser att engagemanget och insamlandet av fakta och kunskaper inte minst hos dem som valdes 2018, varit till stor nytta inte bara för föreningen utan för hela Danderyds kommun eftersom bred förankring av planärenden är en viktig förutsättning för att öka förståelsen för planfrågor bland invånarna.

Styrelsen noterar att flera andra partier i Danderyd endera motsätter sig praktiskt taget alla nya idéer eller ställer upp egna förutsättningar för att delta att all utveckling omöjliggörs.

Liberalerna Danderyd är på sitt sätt ett tråkigt parti. Det har inte bytt åsikt om behovet av utbyggd tunnelbana till Täby, bullerdämpning på Roslagsbanan eller minskad genomfartstrafik i marknivå på E18 genom Danderyd sedan 1960-talet då T-baneutbyggnaden, då tänkt till Hägernäs (Arninge fanns inte) presenterades av en stor utredning lösning på Storstockholms framtida trafikflöde med liberaler som tongivande företrädare (centerpartiet,

Kristdemokraterna, miljöpartiet och sverigedemokraterna har haft lättare med sina varierande ställningstaganden; de existerade inte när planerna drogs upp för Storstockholms utveckling.

Det förtjänar också 2021 att noteras att **Moderata samlingspartiet i Danderyd** och **Centerpartiet i Danderyd** vid folkomröstningen 1980 om fortsatt utbyggnad av tunnelbana från Mörby centrum till Täby eller utbyggnad av Roslagsbanan, båda tog ställning för Roslagsbanealternativet och därmed mot T-baneutbyggnaden.

Hur partierna tänkt sig att stora resandemängder norrifrån skall färdas genom Danderyd var och är oklart.

Länsförbundet 2021

Kommunalrådet i Sollentuna, tillika omvald ledamot av partistyrelsen, **Anna-Lena Johansson**, som 2017 valts till förbundsordförande efter regionrådet **Anna Starbrink**, omvaldes vid det digitala förbundsårsmötet 24 april.

Som förste vice ordförande omvaldes riksdagsledamoten **Joar Forssell**, Stockholm, och som andra vice ordförande skolborgarrådet **Isabell Smedberg Palmqvist**, Bromma.

Dessvärre nödgades ersättaren i förbundsstyrelsen sedan 2018 **Fredrik Palmquist** att lämna förbundsstyrelsen.

Styrelsen för Liberalerna Danderyd kan konstatera att inte någon enda företrädare finns med bland de valda styrelseledamöterna, revisorerna eller valberedningen från Sveriges i senaste riksdagsvalen, region- och landstingsvalen eller EU-valen 2009, 2014 och 2009 mest framgångsrika kommun.

Föreningens ekonomi 2021

Föreningens ekonomi vid utgången av 2021 framgår av årsbokslutet 2021 (bilaga 4).

Vid årsmötet 2021 godkändes styrelsens förslag att av det egna kapitalet, utöver den avsättning till Valfond 2022 som årsmötet 2020 beslutat om och som dessutom tillförts ungefär 20.000 kr via insamlingen bland medlemmarna i november 2020, överföra 126.265 kr till Valfond 2020, som därmed kommer att uppgå till 550.000 kr vid årets början.

Tillsammans med kommunalt partistöd 2022 och en ny insamling under våren 2022 förväntas valledaren att komma att disponera omkring 770.000 för valrörelsen 2022.

Att dessa pengar behövs för att i nuvarande nationella opinionsläge profilera Liberalerna Danderyd styrelsen övertygad om.

Under 2021 har Skatteverket godkänt kassaförvaltarens deklaration för Liberalerna Danderyd för kalenderåret 2020 (skatten 0 kr) och Danderyds kommunstyrelse och kommunfullmäktige styrelsens rapport om hur det kommunala partistödet för samma kalenderår använts, Det betyder att föreningen får kommunalt partistöd även för kalenderåret 2022.

Styrelsen beslutade vid det konstituerande mötet 25 februari att antaga de bestämmelser för hur den ekonomiska förvaltningen skall skötas inom föreningen som gällt sedan 2015.

Bestämmelserna innefattar bl.a. ett totalt låneförbud för ordföranden och kassören, föreningens firmatecknare.

Styrelsen har sedan 2019 en placeringskommitté som dock inte hittat något meningsfullt sätt att placera pengarna då risken måste vara noll. I placeringskommittén ingår sedan 2 mars 2021 **Gunnar Andrén**, **Fredrik Pallin** och **Maarit Nordmark**.

2017 skaffade *Liberalerna Danderyd* swishkonto, att enkelt nyttjas av varje donator. Kontot är **1230631622**, knutet till föreningens konto i SEB AB (publ).

Föreningens plusgirokonto är sedan många år **13 17 05-6**.

Revisionsberättelsen 2021

Revisionsberättelsen för 2021 kommer att föreligga vid årsmötet 24 februari 2022.

Beslut kommer, om styrelsens förslag om ajournering av årsmötet bifalls, träffas den 24 mars 2022.

Föreningens budget 2022

Hur föreningens intäkter skall användas 2022 framgår av styrelsens förslag (bilaga 5).

Beslut skall enligt stadgarna träffas av årsmötet.

Antalet medlemmar i föreningen

Den 31 december 2021 var medlemsantalet i Liberalerna Danderyd 119.

Medlemsantalet under senare år:

2022: **119** (preliminär uppgift, statistik förs av länsförbundet)

2020: **119**

2019: **127**

2018: **138**

2017: **139**

2016: **120**

2015: **108**

2014: **115**

2013: **128**

2012: **124**

2011: **123**

2010: **130**

2009: **129**

2008: **126**

2007: **125**

2006: **128**

2005: **126**

2004: **131**

Avlidna medlemmar

Styrelsen har noterat att fyra på sin tid mycket framstående medlemmar avlidit under 2021.

Göran Luterkort (1925-2021) var advokat och f.d. ordförande i Svenska Advokatsamfundet. Luterkort, son till riksdagsledamoten Salli Luterkort (s), var född i Sundvall och flyttade från Stocksund till Malmö 1971 där han öppnade egen advokatbyrå som specialiserade sig på tryckfrihetsfrågor och företrädde landets tidningar i sådana mål.

Göran Luterkort blev ledamot i Stocksunds fullmäktige som en av fem folkpartister 1962 och valdes in i Djursholms/Stocksunds stadsfullmäktige 1966. Han var ordförande i socialnämnden 1968-70. Han tillhörde under 1960-talet dåvarande Stocksunds fp-styrelse vars vice ordförande han var.

Elisabeth Monsen (1921-2021), efter många år i Danderyd bosatt i Täby och på ålderns höst i Solna. Hon var under lång tid ledamot i socialnämnden i Danderyd och flitig deltagare i liberala föreningsmöten.

Anna Borelius Brodd (1925-2021). på sin tid känd arkitekt inte minst inom KF var bosatt i Stocksund tills hon före sin bortgång flyttade till Djursholm. Kommunalt företrädde hon folkpartiet i byggnadsnämnden medan Stocksund ännu var självständig köping. Anna Borelius Brodd var dotter till professor **Gudmund Borelius**, under senare delen av 1930-talet kommunfullmäktig (fp) och dessutom kommunstyrelsen ordförande i Stocksunds köping.

Björn Tengroth (1931-2021) var främst känd som professor och skapare av S:t Eriks ögonklinik. Han var liberalt engagerad och var kommunfullmäktigeledamot

(fp) i Danderyd 1993-94, ett uppdrag som troligen passade den operative "Nalle Tengroth" mindre väl. Tengroth var under flera decennier bosatt på Apelvägen i Stocksund. Hans dotter är den välbekanta fp-politikern i Stockholm **Ulrika Francke**, bland annat biträdande socialborgarråd i Stockholm på 1990-talet.

Slutord från styrelsen - och med utblick mot 2022

År 2021 var i nästan alla avseende ett provningarnas år, inte bara för liberaler utan för alla medborgare.

Kritiken mot både Liberalerna och andra partier grundas ofta i ett missnöje som inte åtföljs av genomförbara alternativ.

När som *Liberalerna Danderyd* sätter Sveriges, regionens och Danderyds invånares bästa för ögonen, blir kritiken mot arbetssätt och beslut föga övertygande.

Tron att Liberalerna är ett stödparti är fel, däremot behövs mycket stöd för liberal politik och liberala förslag,

Styrelsen för *Liberalerna Danderyd* vill tacka medlemmar och sympatisörer för stöd och synpunkter på Liberalernas Danderyd politik under 2020.

Det stöd som partiet fick i kommunalvalet i Danderyd 2018 förvaltas av styrelsen och fullmäktigegruppen efter bästa förmåga, med boendes i Danderyd bästa som rättesnöre.

Alla förväntningar kan inte uppfyllas. Men det är styrelsens ambition att sakligt sätta medborgarnas intressen och förväntningar framför partipolitisk taktik. Detta tänkesätt innebär att liberaler inte sällan intar ståndpunkter som inte applåderas av särintressen.

Men liberal frihetspolitik bygger på strävan att möjliggöra för den enskilde att förverkliga sin och sina närståendes drömmar utan att inskränka andras lika rätt.

Den som behöver hjälp och stöd, skall inte lämnas ensam eller övergiven. Det är social liberalism i verkligheten.

På denna grund verkar Liberalerna Danderyd alla dagar och i alla frågor.

Danderyd den 19 januari 2022

Maarit Nordmark
Rolf Lundgren
Sarah Razavi
Gunnar André
Jan Backman
Annika Linde
Birgitta Lindgren
Ulla Löwenhielm
Fredrik Pallin
Ulrika Sunnanstaf
Elvy Svennerstål
Bengt Sylvan
Mikael Sörberg